

Algemene beschouwingen

Voorzitter, altijd weer een bijzonder moment, een bijzonder moment omdat de stukken getuigen van een flinke berg werk dat verzet is door de ambtenaren. Die medewerkers die altijd weer klaar staan voor onze inwoners, voor het college en voor ons. De krapte op de arbeidsmarkt maakt alle uitdagingen waarvoor we staan, helpt hier niet in mee en als je dan ook nog eens een aantal dossiers hebt die tussentijds alle aandacht opeisen dan vraag je een enorme flexibiliteit van de ambtenaren! Echt petje af voor al die veerkracht die hier nodig in is. Een groot compliment is dan ook geheel op zijn plaats!

De jaarstukken zijn voornamelijk financieel ingegeven maar in de stukken lezen we natuurlijk ook de voortgang van de opgaven waar we voor staan.

Dit laatste is door de nieuwe systematiek wat bemoeilijkt. We zijn dit jaar overgestapt op een nieuwe programma indeling (van 10 naar 5 programma's) waardoor taken opgeknipt en opnieuw verdeeld zijn. Zeg maar gehusseld zijn. Het lijkt er op dat het college met al dat gehussel een aantal taken die nog uitgevoerd moeten worden zijn verloren onderweg. Taken die in de tussenrapportage nog rood gekleurd waren ofwel waar nog geen start mee was gemaakt maar nu vind ik deze taken niet meer terug. Een betere aansluiting of overgang had de PvdA wel zo prettig gevonden.

Voorzitter, het college geeft aan blijvend in balans te willen zijn en dat lukt dit jaar ook weer. Een aantal budgetten, ofwel middelen, zijn doorgeschoven omdat een aantal zaken niet uitgevoerd konden worden. Daar zit natuurlijk wel een groot zorgpunt. Ja het organiseren van nood opvang is zonder enige twijfel hard nodig geweest. Maar het gevolg is wel dat de druk op de reguliere werkzaamheden enorm is toegenomen en daardoor zijn dan ook een flink aantal taken blijven liggen. Hoe de opvang in de nabije toekomst moet worden geregeld voor nieuwkomers is zeker ook nog niet duidelijk maar ons land staat een enorme opgave te wachten en onze gemeente dus ook. Dit terwijl de reguliere huisvesting sowieso al onder drukstaat onder de zeer ingewikkelde marktomstandigheden op dit moment.

Wat dan eigenlijk wel vreemd is, is dat er nog helemaal geen middelen voor opgevoerd worden terwijl we allemaal weten dat dit heel hard nodig gaat zijn want de ambtelijke organisatie zal versterkt moeten worden. Daarnaast zouden we zouden nu eigenlijk ook al een voorziening kunnen treffen voor bijvoorbeeld strategische aankopen om straks klaar te kunnen zijn.

Misschien is dit ook lastig als je in balans wilt zijn en tegelijkertijd voor opgaves staat als het saneren van de Dutch in Spijk en dan ook aan ziet komen dat er veel te weinig geld beschikbaar gaat zijn voor de jeugdzorg in het sociaal domein.

Nu afwachten is uitstelgedrag, maar deze opgaven zullen straks de begroting doen kantelen en ik doe dan ook dringend de oproep om de ambtelijke organisatie nu direct al te gaan versterken voor aanpak Jeugdzorg en voor huisvesting.

Voorzitter, ik tipte het sociaal domein al even aan maar de opgave om te bezuinigen op jeugdzorg is van een ongekende omvang. Volgend jaar kunnen we ruim 550 duizend euro

minder uitgeven dan dit jaar en dat loopt op tot 3,2 miljoen in 2026. We hebben tenslotte ook een bezuinigingsopgave ingeboekt bij de vaststelling van het beleidsplan Bouwen aan sociale kracht.

Bij die vaststelling hebben we het vertrouwen uitgesproken dat met de juiste aanpak op preventie, er op termijn minder kosten gemaakt zullen worden simpelweg door dat de zorgvraag naar beneden gaat. We werken eraan dat onze inwoners prettig in hun vel zitten en dat ze elkaar meer gaan helpen ipv dat er reguliere zorg nodig is.

Maar ons preventieprogramma voorziet niet in de bezuinigingsslag die het Rijk oplegt, ofwel de Hervormingsagenda. Onze ingezette koers kunnen we niet volhouden. Dat vraagt om bijsturing, bijsturing waar de Partij van de Arbeid graag aan de voorkant met het college wil optrekken want er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Keuzes waarbij de zorgvrager niet de dupe van mag worden. Wat ons betreft gaan we dan ook direct na het zomer recess hiermee aan de slag. De overgang van zorg naar preventie moet wat ons betreft harmonieus gaan en dat zou zelfs kunnen betekenen dat we de benodigde zorg blijven bieden waarbij we tijdelijk de algemene reserve hiervoor aanspreken. Heeft u het onderzoek van de Universiteit Utrecht van de week gelezen over de mentale problemen bij jongeren? Dat zijn ook onze jongeren.

De onderzoekers van de universiteit zijn zich rotgeschrokken, de problemen zijn na de coronacrisis ONVERMINDERD aanwezig.

Voorzitter, de bezuiniging van 560. duizend euro volgend jaar, hoe gaan we dit uitvoeren?

Toch niet door een stop te zetten op de zorg of met nog langere wachtlijsten te werken? Ik weet dat de gemeenten verplicht zijn om samen te gaan werken op dit dossier maar we moeten eerst samen, in dit huis aan de voorkant vaststellen wat we zelf willen betekenen en hoe we dat zelf voor ons zien. Ik ben bang dat we anders in de regio aansluiten bij een aanpak die bij ons minder succes vol is. We gaan natuurlijk bij het Rijk erop aandringen dat financiële ondersteuning meer nodig is maar we kunnen preventie en zorg ook zelf hoger gaan prioriteren.

Het is simpelweg nodig dat we rekening gaan houden met een andere aanpak en hiervoor geld moeten reserveren. Ter overbrugging moeten we de zorg blijven bieden die nodig is en zal dan afnemen op de langere termijn omdat we dan de effecten van ons preventie programma gaan zien.

Dan het voorgestelde beleid in de perspectiefnota:

De PvdA kan zich vinden in het leeuwendeel van het voorgestelde beleid. Het is goed dat er een HUB Rivierenland voor een proefperiode van 4 jaar wordt opgetuigd om leerlingen van het Voortgezet onderwijs en het Hoger Beroeps Onderwijs te laten werken aan talentontwikkeling en verbinding tussen onderwijs en het bedrijfsleven. Ook de aanpak ondermijning juicht de PvdA toe. Ondermijning is het drijfzand van de samenleving. Het inhalen van achterstallig onderhoud aan oeverconstructies is hard nodig, ook volgt hieruit een extra exploitatielast waar we ons in kunnen vinden. Maar er zijn ook beleidsvoornemens waar ik toch een aantal opmerkingen bij wil maken:

Er wordt geld gevraagd voor Stichting MOL voor de ondersteuning van muziekonderwijs en ter voorbereiding op de evaluatie. Een veel te laag bedrag. Muziekonderwijs stimuleert cognitieve ontwikkeling en muziek vormt een van de vele sleutels die nodig zijn bij het opdiepen van informatie uit het geheugen. Door de koppeling van lesstof aan klanken en ritmes worden beide hersenhelften betrokken bij het leren. In de lessen leren de leerlingen samen muziek te maken n.a.v. verschillende thema's, maar er is ook aandacht voor individuele expressie en creativiteit. De leerlijn prikkelt de verbeelding en de nieuwsgierigheid, bevordert de kennis over muziek en ontwikkelt muzikale vaardigheden. Dit zijn slechts enkele belangrijke uitkomsten van muziekonderwijs.

College wacht aub geen evaluatie af maar onderken de noodzaak, bevorder actief muziekonderwijs!

Volgens mij hadden wel hierin dit jaar al moeten doorpakken en zouden we al drie stappen verder kunnen zijn met het muziekonderwijs door te versterken, en op een vaste plaatst in onze begroting te laten landen. Op dit dossier voelt de PvdA een afwachtende houding vanuit het college.

Dan het Verenfonds, volgens mij is het college ook hier veel te laat aan begonnen. Her college weet al jaren dat het verenfonds af zou lopen en daar had het college natuurlijk al veel eerder achter het stuur moeten kruipen, een gezonde buisnisscase moeten uitwerken en aan ons voor kunnen leggen. Een(1) waar de provincie zich in een vroeg stadium ook aan had verbonden ... Maar nee, of we nu dan even 225 duizend Euro extra willen bijleggen en dan gaan we daarna eens kijken hoe we het verder gaan aanpakken. Echt een gemiste kans. De PvdA betitelt deze actie dan ook als een hele dure reparatie noodgreep en ook nog een met met een onzekere afloop. Ik hoop ook dan ook van harte dat we heel gauw een goede discussie kunnen voeren over het voortzetten van de verlieslijdende veren.

Voorzitter, ik zal afronden maar tot slot wil ik graag nog een tweetal punten benoemen die ik mis in de perspectiefnota:

Bij de algemene beschouwingen van vorig jaar heeft de PvdA de oproep gedaan voor het inzetten van meer jongerenwerkers in de kernen, daarbij hebben we de oproep gedaan om werk maken van een anti drugs beleid, Ik wil deze oproep hier nogmaals herhalen, ik zie namelijk ook dat er initiatieven worden opgezet in de kernen zoals zeer recent de Stadsraad van Asperen nog heeft gedaan. Ze hebben de aandacht gevestigd op het tegengaan van het gebruik van SNUS en hierin de risico's en handvatten aangereikt om dit aan te pakken . Voor de geïnteresseerden.. Zie FOLDER.

Dat getuigt van goed werk! Complimenten aan die Stadsraad maar ik vraag me af wat de betrokkenheid van het college is geweest bij dit initiatief en waarom we zelf niet in staat zijn actief vanuit het college dergelijke acties gemeentebreed te houden, dat is toch onze kerntaak?

Dan tot slot het programma Verkeer en Vervoer – er zijn 5 fietsknelpunten benoemd die vanwege de vertraging in de besluitvorming van de provincie nog niet opgestart gaan worden en ik zie ook geen verbetering op korte termijn. Voor de PvdA hadden we nu niet hoeven wachten op de provincie, er is namelijk nog zat te doen op het verbeteren van fietsroutes, daar zouden we tussentijds veel actiever op kunnen bijsturen.
Tot zover.